

Ikke et militært angrep

I Norge har Staten monopol på bruk av makt. Bare Politiet og Forsvaret kan gjøre det på statens vegne. Forsvaret bekjemper ytre fiender – Politiet bekjemper kriminalitet. Bistandsinstruksen regulerer Forsvarets støtte til Politiet.

Anders Behring Breivik angrep grunnleggende verdier i vårt samfunn den 22. juli, men det var en kriminell handling – ikke et militært angrep på Norge.

Plakaten på veggen er en ordre om å yte motstand ved militært angrep på Norge – ingen fullmakt til å gripe til våpen for å bekjempe kriminalitet, slik John Berg synes å mene i sitt innlegg 15. november.

Det er stort ansvar å være en del av statens maktapparat. Heldigvis er både Politiets og Forsvarets personell klar over dette.

Vidar Falck
oberst (p)

✉ korrigeringer

Feil om pensjonsalder

Aftenposten skrev fredag 19. november at 17 av 25 personer ved klinisk avdeling ved Psykologisk Institutt, Universitetet i Oslo, går av med pensjon innen ett år. Dette er feil. Det korrekte er at 17 av 25 personer i forskningsgruppen klinisk- og personlighetspsykologi ved Psykologisk Institutt er nær pensjonsalder, det vil si at de er 60 år eller eldre. Dette kommer frem i en stor, internasjonal evaluering av norsk forskning.

korrigeringer@aftenposten.no

Hype. Ingen kan kritisere hypen, hverken av Knausgård eller *Trekant*, for da er de sure, 40 år, eller kristne.

Pinlig, sykt pinlig

Debatt

Kristin A. Sandberg
forfatter

Trekant og Knausgård fremstilles begge som ofre for sitt eget kall. Det skrives og skrives og ingen kan stanse dem. Koste hva det koste vil. Pinlig, sykt pinlig.

Kristenfolket settes opp som motpolen til *Trekant*, og da er det ikke noe å bry seg om. NRK desimerer kritikken ved å påpeke at den kommer fra «kristne kretser» (Barnevakten, 4. november). Når skepsisen kommer fra 40-åringene, er den også ugyltig, for «målgruppen er unge folk som er i startgroppen av forhold og seksualitet» (NRKs Håkon Moslet 9. november). De tre ungdommene kastes ut i seksualitetens verden, og deres påstand om «flau» og «pinlig» og «veldig usikker» er et ledd i forførelsen. Det er ikke noe vi hverken behøver å tro på eller betvile, det er god regi. Og fremfor alt: Det er til ungdommen.

Så viser det seg at 55 prosent av seerne ikke var i målgruppen, at hver tredje *Trekant*-seer var menn over 35 år, og halv-

parten av dem igjen var menn over 55 år. Men Moslet ser ingen problemer med at så mange eldre menn følger med på programserien, for vi trenger alle opplysning. Når det kommer til stykket er det i grunnen ikke opplysningsfjernsyn heller, får vi vite, det er derfor Moslet på en forvisning understreker at *Trekant* «hverken er seksualopplysning eller porno».

Hva er det da? Det er – virkeligheten – intet mindre. Og den er overordnet kritikk.

En offentlig forestilling

Som en parallell fortelling i mediene går Knausgårds tragedie sin seiersgang, med sitt tvingende kall til å skrive sitt liv. Ingen vet om det er sant, men protester fra statistene i fortellingen hans bekrefter at det private er gjort til en offentlig forestilling.

Da er det selvsagt ikke privat lenger, og følgelig kunne de bare tidd stille og latt alle tenke sitt, slik programlederne i *Trekant* og Knausgårds ekskone gjør det. De setter egne følelser til side og overgir seg til kunstverket. Da programlederen «måtte massere og ta på fremmede mennesker» tenkte han bare «dette har jeg ikke lyst til». Men det, som hverken er opplysning eller porno, er viktigst, så han gjorde det likevel. Ikke ulikt Knaus-

gårds eget kall «(...) jeg ville gå skrittet videre og forplikte meg til virkeligheten» (VG 18. november) Fortellingen om «virkeligheten» er viktigst for NRK også. Moslet vil «fjerne orgasmen fra pornoindustriens hender, og heller vise hvordan den egentlig er», skriver avisene, og «egentlig» er den på TV, mens to sitter ved siden av og ser på. Og ingen kan klage. Da Jan Kjerstad etterlyste motstemmer og refleksjon over fenomenet Min kamp i mediene (7. januar 2010), ble han kollektivt sabelt ned og kalt «en misunnelig fjott». Det er tross alt virkelighet vi har med å gjøre. Problemet med å vise enda et profesjonelt skrev, eventuelt enda et utlevende skrev, er at det, i sum, hverken blir drøyere sexscener av det, eller virkelighet.

Bare målgruppen igjen

I november 2011 sitter vi igjen med dette: *Trekant*-Johanna fikk ikke orgasme, selv om hun så på en proff sexarbeider, og onkel Gunnar må leve med at nevøen ydmyker ham offentlig. Ingen kan kritisere hypen, hverken av Knausgård eller *Trekant*, for da er de sure, 40 år, eller kristne. Hvem står igjen da? Å ja. Målgruppen. Men den er jo i mindretall. Pinlig. Sykt pinlig

Problemorientert. Finnes det ikke en bedre måte å inspirere til forandring?

Hvorfor så mye elendighet?

Debatt

Sondre Ulvund Solstad
student, New York University

Jeg tenkte lenge at det var mediernes samfunnsoppgave å fokusere på det negative. Ikke dødsflått og mordermarihøner, men hvilke sykehus sliter med kreftbehandlingen, hvor er veiene farligst, internasjonale konflikter og feilslåtte reformer. Ikke for å fokusere på det negative i seg selv, men fordi endring skjer

når man blir gjort oppmerksom på problemer.

Men er det en ting som har preget menneskehetens suksess så er det det stikk motsatte. Å gripe muligheter.

Appreciative Inquiry, en metode formalisert av den amerikanske psykologen David Cooperrider, går ut på å sette fokus på det positive og så gjenskape det i stor skala.

Hvorfor er dette så viktig?

1. Det fungerer; i personlig utvikling, NASA, Senegal og fornyelse av FN. 2. Det selger annonser – bedrifter ønsker å bli forbundet med positive heller en negative nyheter. Mange sier også at de ikke orker å følge med på nyheter i det hele tatt fordi så mye av det man får høre om

er krise, krig og tragedier.

3. Mennesker har et iboende ønske om å gjøre godt og realisere sitt potensial. Medier som bidrar til dette kan gjøre oss til både lykkeligere og bedre mennesker.

- Finn det som fungerer
- Planlegg implementering
- Finn måter å anvende det på i flere sammenhenger
- Utfør

Jeg gleder meg til: «Slik fungerer Norges mest effektive selskaper», «Norges beste veier» eller «Rektor fornyer belastet skole» – slik man forøvrig gjerne ser i utenlandske aviser som New York Times. Med fokus på hvordan, uten å ignorere problemene, noe fungerer så godt.

Les om

Edvard Munch

NYHET! Alle Aftenpostens utgaver fra 1860 til i dag på nett

ap.no/arkiv

SØK

kun:

99
kr/mnd